

Deres ref.:
Vår ref.: 13/2277-2
Saksbehandler: Kjersti Hillestad Hoff
Dato: 06.03.2013

Svar på henvendelse vedr rettslig grunnlag for omsorgsbolig

Vi viser til epost datert 22. februar med spørsmål vedrørende rettslig regulering av omsorgsbolig og plass i bofellesskap (som har helsemessig behov som et tildelingskriterium).

Det bes for det første om en avklaring av hvorvidt saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven kapittel IV-VI gjelder ved tildeling av omsorgsboliger/ bofellesskap. Det vises til at det etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-7 følger at hovedregelen ved tildeling av helse- og omsorgstjenester er at forvaltningsloven *ikke* gjelder. Det er imidlertid gjort unntak for tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3-2 nr. 6 a-d, 3-6 og 3-8, forutsatt at tjenestene varer lenger enn to uker. Ettersom tildeling av omsorgsbolig/ bofellesskap ikke omfattes av unntaket, bes det om en avklaring på om det betyr at forvaltningslovens saksbehandlingsregler er unntatt å gjelde i disse tilfellene.

Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-7 regulerer forvaltningslovens anvendelse ved tildeling av helse- og omsorgstjenester. Tildeling av omsorgsbolig og plass i bofellesskap er imidlertid ikke regulert i helse- omsorgstjenesteloven og er heller ikke å betrakte som tildeling av helse- og omsorgstjenester. Disse boligene er juridisk å regne som beboernes egne hjem, der helse- og omsorgstjenester tildeles individuelt etter behov, på samme måte som for andre hjemmeboende.

Unntakene som stilles opp fra forvaltningslovens anvendelse i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-7 er etter dette ikke relevant i forhold til tildeling av omsorgsbolig/ bofellesskap. Når kommunen tildeler omsorgsboliger/ bofellesskap gjelder dermed forvaltningsloven, og tildeling skjer i form av enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 2 bokstav b. De fleste kommuner har utarbeidet lokale retningslinjer eller forskrifter for tildeling av slike boliger.

Du stiller også spørsmål om det finnes definisjoner på begrepene «omsorgsbolig» og «boform for heldøgns omsorg og pleie».

Begrepet «omsorgsbolig» ble lansert i 1994 som et tiltak for å gi personer med behov for tjenester og tilrettelegging mulighet til en god bolig tilrettelagt for omfattende pleie. Begrepet omsorgsbolig er ikke rettslig definert, og betegner mange forskjellige typer

Helsedirektoratet - Divisjon primærhelsetjenester

Avdeling omsorgstjenester

Kjersti Hillestad Hoff, tlf.: 24163984

Postboks 7000 St. Olavs plass • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

boliger som først og fremst kjennetegnes ved at de er tilpasset og tilrettelagt for mennesker med ulike omsorgs- og hjelpebehov. Husbanken forvalter ulike tilskudd til kommunene for bygging av tilrettelagte boliger, som ofte kalles omsorgsboliger.

Begrepet «boform for heldøgns pleie» var i den tidligere kommunehelsetjenesteloven sidestilt med, og betydde det samme som, «sykehjem». I helse- og omsorgstjenesteloven er kun «sykehjem» videreført. Begrepet «boform for heldøgns pleie» finnes likevel fortsatt i *forskrift for sykehjem og boform for heldøgns omsorg og pleie av 14.11.1988*. Det skyldes at denne forskriften foreløpig ikke er oppdatert med hensyn til nytt lovverk og ny begrepsbruk, men den er likevel videreført, med hjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven § 13-2.

Hva som skal regnes som «institusjon» etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 nr 6 bokstav c er nå uttømmende listet opp i *forskrift av 16.12.2011 om helse- og omsorgsinstitusjon*.

Vi håper dette ga svar på ditt spørsmål.

Vennlig hilsen

Helga Katharina Haug e.f.
fungerende avdelingsdirektør

Kjersti Hillestad Hoff
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk